

spøjet den Anmærkning: „Ved Vacance ophører dette Beløb at udbetales som fast Gage.“ Den høitærede Minister har med fuld Spøje taget Underviisningsinspecteuren i Forsvar mod de ugrundede Angreb, der ere skete paa ham; men jeg vilde ønske, at han ligesaa varmt havde forsvaret Embedet. Af den ærede Ministers Ytringer synes at fremgaae, at han antager, at dette Embede kan undværes; men deri kan jeg ikke være enig. Den høitærede Minister har sagt om et andet Skoledirecteursembede, at det var nødvendigt, fordi han maatte have „et Die“ rundt omkring i Landet for at følge Almueskolevæsenet. Men dette vil være ligesaa nødvendigt med Hensyn til det lærde Skolevæsen. Der er vel færre lærde Skoler end Almueskoler, men hvis den ærede Minister ikke har Andet at rette sig efter end 13 Rectorers Beretninger og Betænkninger, der maaskee alle afvige meget fra hinanden, da vil han have Bænkselighed ved at danne sig en Mening. Heller ikke vil det gaae ved at sende en Lærer fra en Skole til en anden, eller ved at en Professor fra Universitetet, det ene Aar En og det andet en Anden, reiser omkring til Skolerne; thi derved tabes Maalestoffet; man faaer ikke den samme Opfattelse af Forholdene. Jeg troer, at Underviisningsinspecteursembedet ikke kan undværes; men jeg troer, at den Forandring, der kunde ønskes, er, at Underviisningsinspecteursembedet, ligesom Over-skoledirecteursembedet, blev forenet med den første Departementschefpost. Jeg kan ikke see, at Ministeren nu kan have Brug for en juridisk Departementschef, efterat Ministeriets hele Godsbestyrelse er falden bort ved Salget af Universitetets og Sorø Akademies Gods, hvorimod det forekommer mig, at en praktisk Skolemand der vilde være bedre paa sin Plads. Det forekommer mig altsaa, at det, der ved Vacance skulde ophøre, var Gagen, men ikke Embedet.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det kunde dog være noget betænkeligt, at have en altsor sagkyndig Mand til Departementschef i Kultusministeriet; thi deraf kunde let flyde en altsor stærk Indblanding i Skolens Detail. Jeg anseer det for

rigtigt, at Ministeriet behandler disse Spørgsmaal i deres Almindelighed, og i saa Henseende kan det ikke undvære en sagkyndig Mand til at raadsføre sig med. Derimod er der en Deel Detailspørgsmaal, hvor jeg finder det rigtigt, at Rectorerne have den afgjørende Indflydelse. Det ligger i Sagens Natur, at ved Borger- og Almue-Skolevæsenet kan Ministeriet ikke gaae ind i Spørgsmaalenes Detail, men maa holde sig til de større Spørgsmaal. Man har iøvrigt en vigtig Opfattelse af det Departement, hvorunder de lærde Skoler høre, naar man troer, at der ikke hører Andet end de lærde Skoler under det. Derunder høre mange andre Ting, saasom Universitetet (Plou: Det styrer sig selv!) — for hvis Vedkommende en altsor sagkyndig Departementschef ogsaa kunde være en Ulempe — Theatret, Akademiet for de skønne Kunster, Malerisamlingen, kort sagt, næsten alle Instituter med særegne Fonds, og at tage en Skolemand til at administrere disse Anliggender, vilde jeg dog finde urigtigt. Hans Sagkundskab med Hensyn til Underviisningen kan ikke komme Theatrene eller slige Instituter tilgode. Man maa derfor ved denne Post mere see paa almindelig administrativ Dygtighed, der forstaaer at behandle de mange forskelligeartede Spørgsmaal, der her komme for. Iøvrigt vilde Ministeriet, naar det faaer Raadighed over den Sum, der nu gaaer til Gage til Skoleinspecteuren, kunne afgjøre, om det vil lønne en enkelt Mand med Honoraret eller fordele det til Flere, eller hvorledes. Noget staaer dette Spørgsmaal i Forbindelse med Tanken om Ordningen af Underviisningen i de lærde Skoler.

Jeg maa være den ærede Taler taknemmelig for hans Ytringer med Hensyn til Ordningen af Theatrets Gjældsforhold ved Hjælp af Sorø Akademi. Det er den første Kist, jeg har hørt udtale sig til Gunst for mit Forslag, og jeg kan sige, at naar man har maattet gjenneengaae saamange Lidelser som jeg for et saa godt Forslag, kan det glæde En endelig at høre en Stemme, der anerkjender det Fornuftige i, hvad jeg har foreslaaet. Hvis den ærede Rigsdagmand kunde staae de fornødne Penge til at bygge et nyt Theater for og rive det gamle ned, som jeg ikke troer kan staae som et